

خلاصه نتایج طرح آمارگیری کشتار دام کشتارگاه‌های کشور آذر ۱۴۰۳

مقدمه

جمع‌آوری و انتشار آمار کشتار دام کشتارگاه‌های کشور، یکی از فعالیت‌های جاری مرکز آمار ایران است که از سال ۱۳۴۷ تا کنون ادامه دارد. اطلاعات آماری که از این طریق در اختیار برنامه‌ریزان، مسئولان اجرایی و محققان کشور قرار می‌گیرد، هرگاه با سایر اطلاعات موجود در زمینه توزیع جغرافیایی جمعیت کشور، واردات و صادرات و کشتار غیررسمی تلفیق شود، از دیدگاه‌های زیر می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد:

۱. محاسبه عرضه سرانه گوشت قرمز به‌عنوان یکی از شاخص‌های وضعیت اجتماعی و اقتصادی؛
۲. تخمین برخی از اقلام آماری مرتبط با کشتار دام، از قبیل پوست، روده، کله، پاچه و اندرونه؛
۳. تغییرات میانگین وزن لاشه، به‌عنوان شاخصی برای شناخت وضع مراتع کشور؛
۴. برنامه‌ریزی برای واردات احتمالی گوشت و توزیع صحیح آن در کشور.

از ویژگی‌های مهم آمار کشتار دام کشتارگاه‌های کشور، استمرار و سرعت اجرای مراحل جمع‌آوری و استخراج آن است که در نتیجه می‌توان به‌سرعت و در فاصله‌های زمانی کوتاه از اطلاعات حاصل برای برنامه‌ریزی استفاده کرد.

در استفاده از آمارهای این گزارش لازم است نکات زیر، مورد توجه قرار گیرند:

- ا) این آمار، شامل اطلاعات مربوط به کشتار دام در مناطق روستایی خارج از پوشش شبکه دامپزشکی نمی‌شود.
- ب) آمار ارائه‌شده فاقد اطلاعات مربوط به ذبح غیر مجاز در شهرها است.
- پ) کشتارگاه‌های مجاز بخش خصوصی نیز در این آمارگیری منظور شده‌اند.

آمار کشتار دام در آذر ۱۴۰۳

- مقدار تولید گوشت قرمز در کشتارگاه‌های کشور در ماه آذر، بر حسب وزن لاشه‌های کشتار شده ۳۲۰۱۵۲ تن بوده است.
  - تعداد لاشه‌های قابل مصرف گوسفند و بره ذبح‌شده در ماه آذر، ۵۵۳ هزار لاشه به وزن ۱۱'۵۹۰ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۶۳۵ هزار لاشه به وزن ۱۲'۷۱۱ تن بوده است. استان خراسان رضوی با ۱۱۰ هزار لاشه به وزن ۳'۲۵۱ تن بیش‌ترین تعداد و وزن را در این ماه به خود اختصاص داده است.
  - تعداد لاشه‌های قابل مصرف بز و بزغاله ذبح‌شده در ماه آذر، ۱۵۱ هزار لاشه به وزن ۲'۳۸۰ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۱۶۴ هزار لاشه به وزن ۲'۵۶۴ تن بوده است. استان اصفهان با ۳۶ هزار لاشه به وزن ۵۲۷ تن بیش‌ترین تعداد و وزن را در این ماه به خود اختصاص داده است.
  - تعداد لاشه‌های قابل مصرف گاو و گوساله ذبح‌شده در ماه آذر، ۷۸ هزار لاشه به وزن ۱۷'۴۱۳ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۹۶ هزار لاشه به وزن ۲۰'۴۳۶ تن بوده است. استان تهران با ۱۴ هزار لاشه به وزن ۲'۵۶۱ تن بیش‌ترین تعداد و وزن را در این ماه به خود اختصاص داده است.
  - تعداد لاشه‌های قابل مصرف گاو میش و بچه‌گاو میش ذبح‌شده در ماه آذر، ۱'۵۹۳ لاشه به وزن ۳۲۰ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۲'۰۵۲ لاشه به وزن ۴۱۵ تن بوده است. استان خوزستان با ۸۹۶ لاشه به وزن ۱۸۱ تن بیش‌ترین تعداد و وزن را در این ماه به خود اختصاص داده است.
  - تعداد لاشه‌های قابل مصرف شتر و بچه‌شتر ذبح‌شده در ماه آذر، ۲'۲۸۹ لاشه به وزن ۴۴۹ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۳'۶۱۲ لاشه به وزن ۶۹۷ تن بوده است. استان کرمان با ۴۷۰ لاشه بیش‌ترین تعداد و استان اصفهان با ۱۰۰ تن بیش‌ترین وزن را در این ماه به خود اختصاص داده‌اند.
  - در ماه آذر، متوسط وزن یک لاشه گوسفند و بره ۲۰/۹۵ کیلوگرم، بز و بزغاله ۱۵/۸۰ کیلوگرم، گاو و گوساله ۲۲۳/۷۷ کیلوگرم، گاو میش و بچه‌گاو میش ۲۰۰/۶۸ کیلوگرم، و شتر و بچه‌شتر ۱۹۶/۳۱ کیلوگرم بوده است.
- مقدار تولید گوشت قرمز در کشتارگاه‌های رسمی کشور در آذر ۱۴۰۳ نسبت به ماه قبل (آبان ۱۴۰۳) در حدود ۴ درصد کاهش داشته است. همچنین مقایسه عملکرد کشتارگاه‌های رسمی کشور در آذر ۱۴۰۳ با ماه مشابه سال ۱۴۰۲، نشان دهنده کاهش ۱۳ درصدی مقدار تولید گوشت قرمز است. مقدار تولید گوشت در آذر ۱۴۰۳ نسبت به ماه مشابه سال ۱۴۰۲ برای گوسفند و بره ۹ درصد، برای بز و بزغاله ۷ درصد، برای گاو و گوساله ۱۵ درصد، برای گاو میش و بچه‌گاو میش ۲۳ درصد و برای شتر و بچه‌شتر ۳۶ درصد کاهش داشته است.

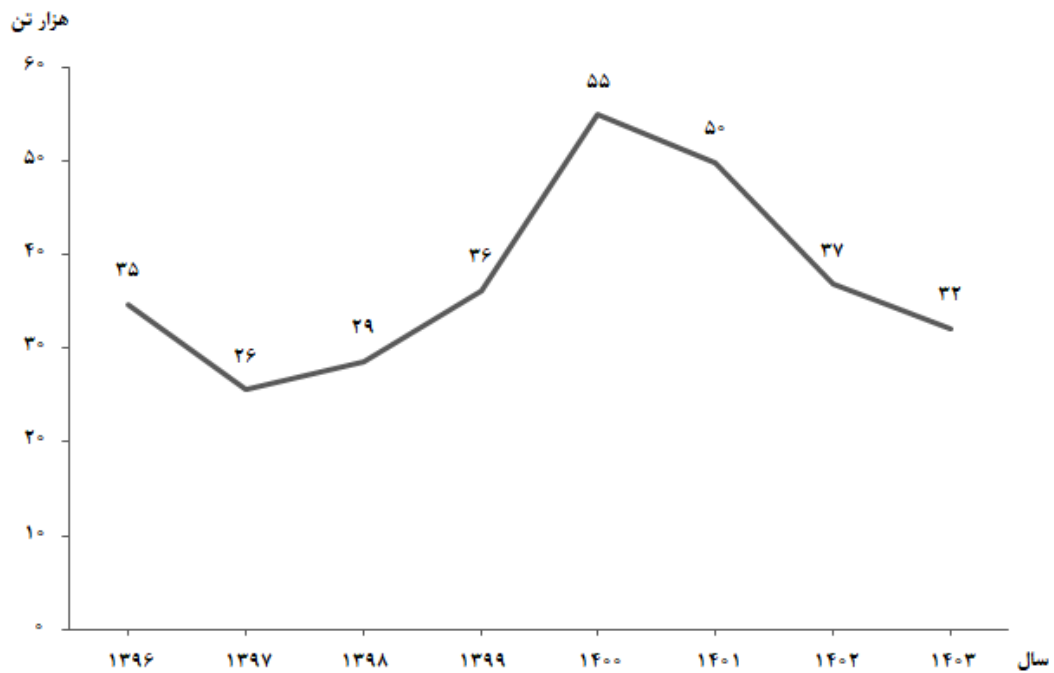
بررسی نتایج حاصل از سایر طرح‌های آمارگیری در زیربخش دام نشان می‌دهد که بخشی از کشتار دام به‌ویژه دام سبک در خارج از کشتارگاه‌های رسمی انجام می‌شود و آمار مربوط به این نوع کشتار در این گزارش لحاظ نشده است.

جدول ۱- تعداد لاشه‌های قابل مصرف انواع دام ذبح‌شده در کشتارگاه‌های کشور در ماه آذر ۱۴۰۳ و درصد تغییر آن نسبت به ماه مشابه سال قبل

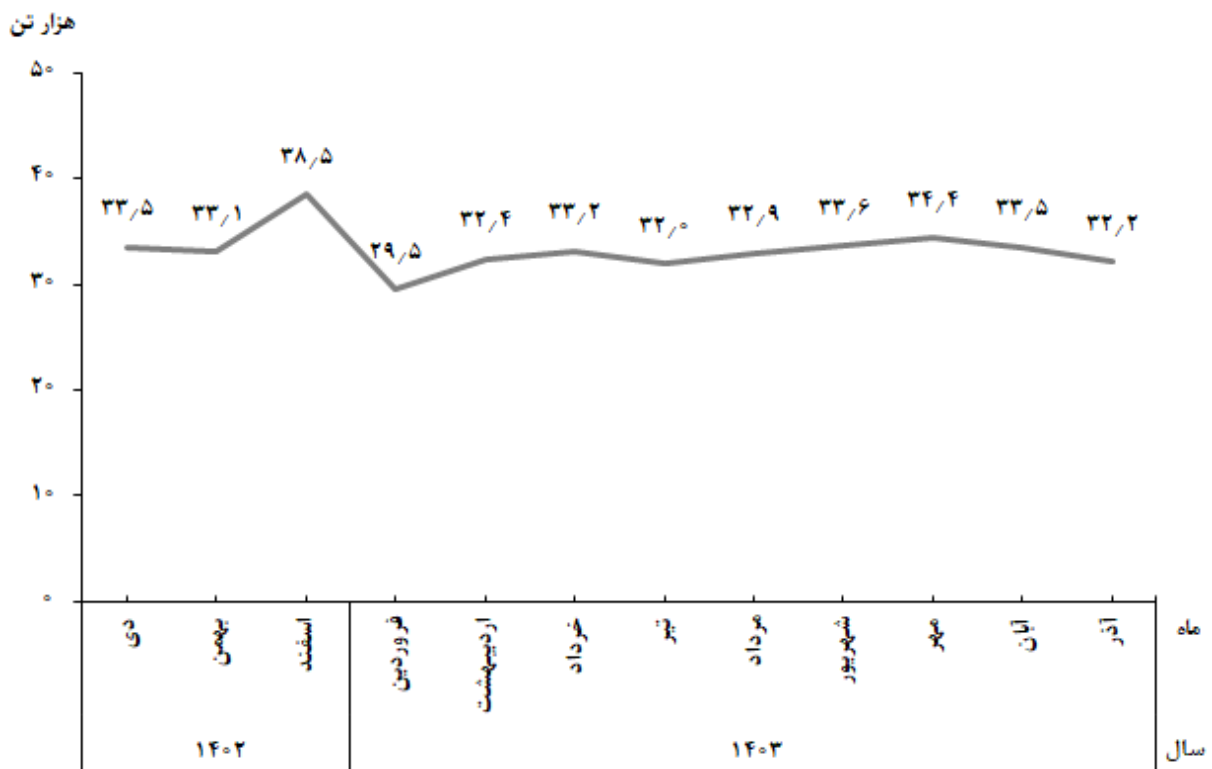
دوره زمانی	گوسفند و بره	بز و بزغاله	گاو و گوساله	گاو میش و بچه گاو میش	شتر و بچه شتر
آذر ۱۴۰۲	۶۳۴۰۶۶۸	۱۶۳۰۷۱۷	۹۵۵۲۲	۲۰۵۲	۳۰۶۱۲
آذر ۱۴۰۳	۵۵۳۰۲۶۵	۱۵۰۰۶۲۲	۷۷۰۸۱۶	۱۰۵۹۳	۲۰۲۸۹
تغییر	-۱۳%	-۸%	-۱۹%	-۲۲%	-۳۷%

جدول ۲- وزن لاشه‌های قابل مصرف انواع دام ذبح‌شده در کشتارگاه‌های کشور در ماه آذر ۱۴۰۳ و درصد تغییر آن نسبت به ماه مشابه سال قبل (تُن)

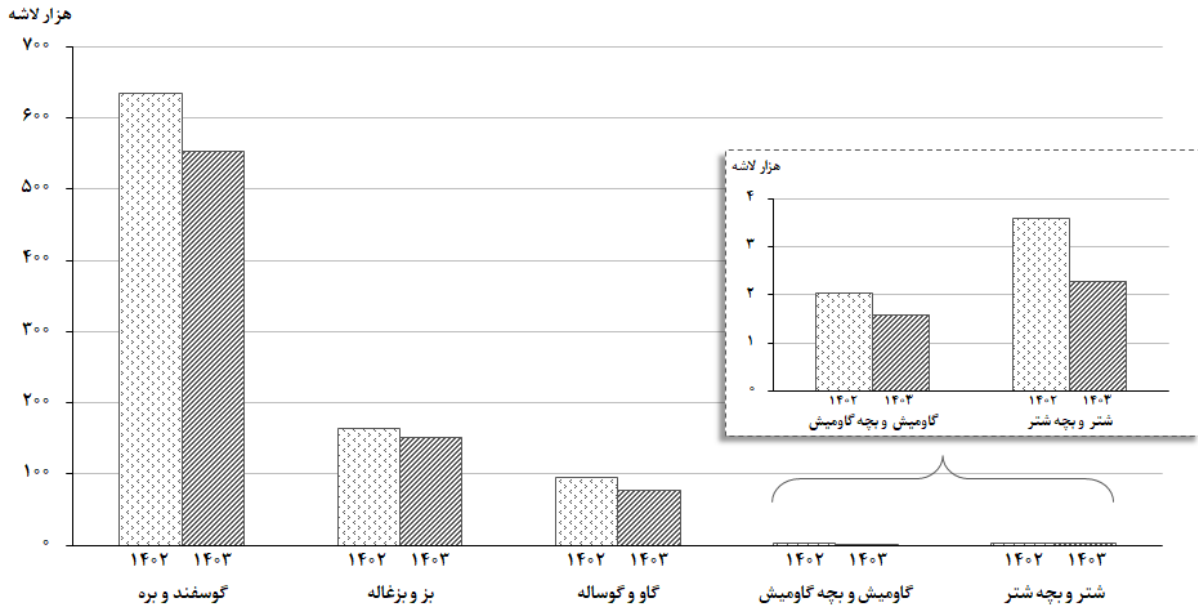
دوره زمانی	جمع	گوسفند و بره	بز و بزغاله	گاو و گوساله	گاو میش و بچه گاو میش	شتر و بچه شتر
آذر ۱۴۰۲	۳۶۰۸۲۳	۱۲۰۷۱۱	۲۰۵۶۴	۲۰۰۴۳۶	۴۱۵	۶۹۷
آذر ۱۴۰۳	۳۲۰۱۵۲	۱۱۰۵۹۰	۲۰۳۸۰	۱۷۰۴۱۳	۳۲۰	۴۴۹
تغییر	-۱۳%	-۹%	-۷%	-۱۵%	-۲۳%	-۳۶%

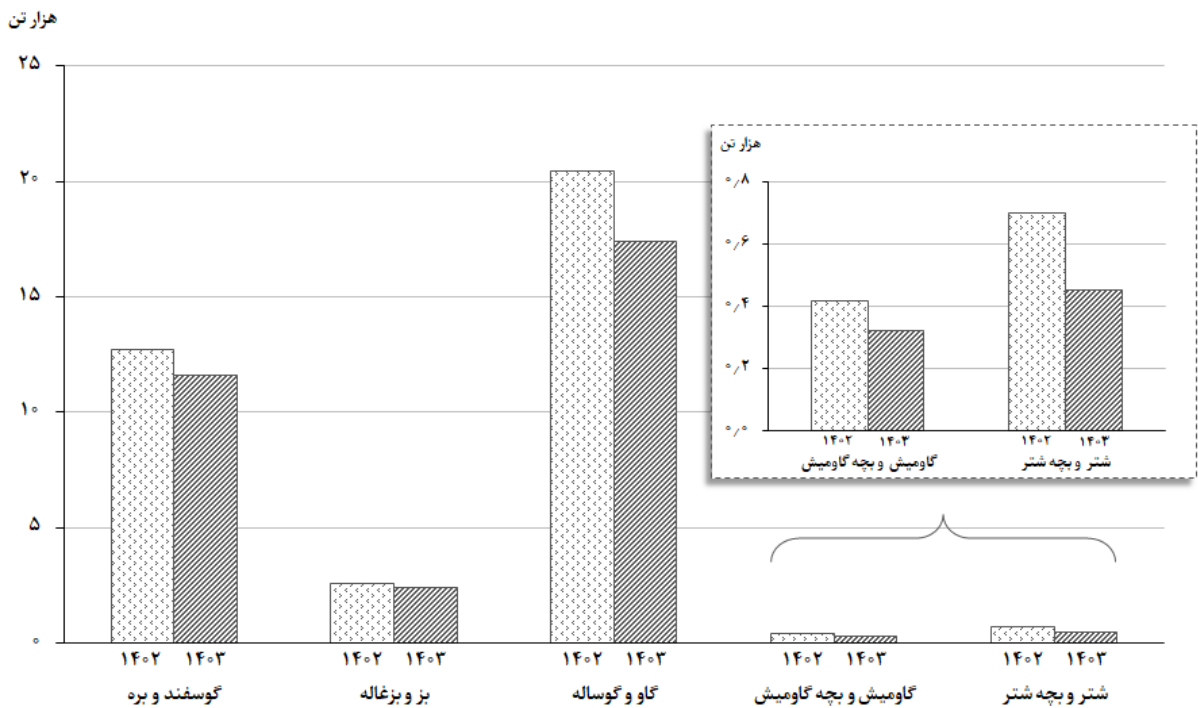
شکل ۱ - روند تغییرات عرضه گوشت قرمز در کشتارگاه‌های کشور در ماه آذر سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۳

شکل ۲ - روند تغییرات ماهانه عرضه گوشت قرمز در کشتارگاه‌های کشور در ۱۲ ماه اخیر

شکل ۳- مقایسه تعداد لاشه‌های قابل مصرف انواع دام ذبح‌شده در کشتارگاه‌های کشور در آذر ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳

شکل ۴- مقایسه وزن لاشه‌های قابل مصرف انواع دام ذبح‌شده در کشتارگاه‌های کشور در آذر ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳